

En arbetstagare sades upp från sin anställning på grund av arbetsbrist, trots att det vid uppsägningstillfället fanns andra lediga befattningar som arbetstagaren var kvalificerad för. Parterna är ense om att uppsägningen inte var sakligt grundad eftersom arbetsgivaren inte fullgjort sin omplaceringsskyldighet. Tvisten avser storleken på det allmänna skadestånd som ska utgå till arbetstagaren.

KLAGANDE

Coop Butiker & Stormarknader AB, 556030-5921, 171 88 Solna  
Ombud: förbundsjuristen Sven Rosqvist, Athene Arbetsgivar-service AB,  
Box 16355, 103 26 Stockholm

MOTPART

S.V. i Borlänge

SAKEN

skadestånd

ÖVERKLAGAD DOM

Södertörns tingsrätts dom den 10 april 2015 i mål T 14890-14

---

Tingsrättens dom, se bilaga.

Coop Butiker & Stormarknader AB (Coop eller bolaget) har yrkat att Arbetsdomstolen med ändring av tingsrättens domslut, punkten 1, ska fastställa det allmänna skadeståndets storlek till 50 000 kr.

S.V. har bestritt ändring.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Arbetsdomstolen.

Arbetsdomstolen har med stöd av 4 kap. 10 § tredje stycket arbetstvistlagen avgjort målet utan huvudförhandling.

Som grund för och till utveckling av sin talan har parterna i allt väsentligt anfört detsamma som antecknats i tingsrättens dom med följande tillägg.

## Coop

Coop bedriver en omfattande verksamhet vid ett stort antal driftsenheter i hela Sverige. När det gäller omplaceringsskyldigheten enligt 7 § anställningsskyddslagen gjorde bolaget i detta fall en felbedömning. Coop hade nämligen inte kontroll på vilka lediga anställningar som fanns i bolaget den dag uppsägningen verkställdes. Ett allmänt skadestånd för ett sådant misstag bör kunna bestämmas till 50 000 kr. Det motsvarar vad som gäller vid brott mot turordningsreglerna. Den som förlorar sitt arbete på grund av en felbedömning av reglerna i 7 § anställningsskyddslagen, kan knappast vara mer kränkt än den som förlorar sitt arbete på grund av en felbedömning av reglerna i 22 § samma lag. Den högre skadeståndsnivån om 75 000 kr bör förbehållas fall när kränkningen av den uppsagde arbetstagaren är mer påtaglig. Det kan vara vid fall av felaktig uppsägning av personliga skäl och andra situationer, då det är uppenbart att arbetsgivaren har försökt kringgå regelverket i syfte att göra sig av med en viss arbetstagare.

## S.V.

Coop är ett mycket stort bolag med mycket starka ekonomiska resurser. Bolaget har tillgång till professionell arbetsrättslig kompetens både internt och genom sitt medlemskap i en arbetsgivarorganisation. Det är rimligt att anta att Coop haft full vetskap om uppsägningsförfarandet och om de regler som gäller för att bedöma om saklig grund för uppsägning förelåg eller inte. Därtill kommer att S.V. hade adekvat utbildning och mer än 16 års anställningstid vid bolaget. Hon har mycket lång erfarenhet som bagare, arbetsledare, mentor och chef.

I detta fall hade de fackliga parterna och arbetsgivaren kommit överens om att det var arbetstagaren med längst anställningstid som skulle sägas upp på grund av arbetsbrist. Det finns inga bevis för att det har förekommit något otillbörligt i detta fall men det ska beaktas, att lagstiftningen måste ha en avskräckande verkan gentemot arbetsgivare som säger upp arbetstagare utan att det föreligger saklig grund.

## Domskäl

### *Twisten*

S.V. har sagts upp från sin anställning vid Coop på grund av arbetsbrist. Det är ostridigt att Coop vid uppsägningen av S.V. inte hade fullgjort sin omplaceringsskyldighet och att uppsägningen därför inte var sakligt grundad. Twisten avser endast frågan om storleken på det allmänna skadestånd, som Coop på grund härav, ska åläggas att betala till S.V.

---

| Postadress              | Telefon                                                                      | Expeditionstid |
|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Box 2018                | 08-617 66 00                                                                 | Måndag-fredag  |
| 103 11 STOCKHOLM        | <b>Telefax</b>                                                               | 09.00-12.00    |
| <b>Besöksadress</b>     | 08-617 66 15                                                                 | 13.00-15.00    |
| Stora Nygatan 2 A och B | <a href="mailto:kansliet@arbetsdomstolen.se">kansliet@arbetsdomstolen.se</a> |                |
|                         | <a href="http://www.arbetsdomstolen.se">www.arbetsdomstolen.se</a>           |                |

## *Arbetsdomstolens överväganden*

En arbetsgivare som bryter mot anställningsskyddslagen ska enligt 38 § samma lag betala inte bara lön och andra anställningsförmåner som arbetstagaren kan ha rätt till, utan även ersättning för skada som uppkommer. Sådant skadestånd kan avse både ersättning för den förlust som uppkommer, dvs. ekonomiskt skadestånd, och ersättning för den kränkning som lagbrottet innebär, s.k. allmänt skadestånd.

Det allmänna skadeståndet vid fall av uppsägning utan saklig grund har på senare år brukat bestämmas till omkring 75 000 kr (se t.ex. AD 2014 nr 41 och AD 2014 nr 82 samt AD 2015 nr 9 och AD 2015 nr 49). I praxis finns exempel på att skadeståndet har satts lågt eller uteblivit i fall där arbetstagaren själv har medverkat till den situation som ledde till skiljandet från anställningen (se t.ex. AD 1995 nr 89 och AD 2009 nr 67). I praxis finns också exempel på motsatt situation där ett högre belopp, än vad som normalt brukar dömas ut, har dömts ut (se AD 1990 nr 95 och AD 1999 nr 44). Det av tingsrätten berörda rättsfallet AD 2012 nr 25 gällde ett överklagat avgörande där en tingsrätt hade bestämt det allmänna skadeståndet för en felaktig uppsägning till 80 000 kr och Arbetsdomstolen, som även prövade ytterligare tvistefrågor i målet, inte ändrade skadeståndets storlek avseende den felaktiga uppsägningen.

Coop har förklarat att det var på grund av en felbedömning från arbetsgivarens sida som S.V. inte erbjöds någon ledig anställning. Det finns inte anledning att ifrågasätta detta. Coop har emellertid inte, med den omsorg och noggrannhet som krävs, hanterat den för arbetstagaren mycket viktiga frågan om uppsägning var nödvändig eller inte. Coops misstag kan därför inte anses ursäktligt. S.V. har, såvitt framkommit, inte på något sätt föranlett misstaget eller genom sitt handlande försatt Coop i en svårbedömd situation. Med hänsyn till både hur viktigt det är att arbetsgivare behandlar uppsägningsfrågor med den omsorg som krävs och den kränkning som S.V. har utsatts för är, enligt Arbetsdomstolens mening, ett allmänt skadestånd om 75 000 kr skäligt. S.V. bör därför tillerkännas allmänt skadestånd med 75 000 kr av Coop och tingsrättens domslut bör ändras i enlighet med detta.

## *Sammanfattning och rättegångskostnader*

Den angivna utgången innebär att parterna har vunnit och förlorat lika mycket i Arbetsdomstolen. Vardera parten ska därför, med tillämpning av 18 kap. 4 § rättegångsbalken, bära sin rättegångskostnad i Arbetsdomstolen.

---

**Postadress**  
Box 2018  
103 11 STOCKHOLM  
**Besöksadress**  
Stora Nygatan 2 A och B

**Telefon**  
08-617 66 00  
**Telefax**  
08-617 66 15  
[kansliet@arbetsdomstolen.se](mailto:kansliet@arbetsdomstolen.se)  
[www.arbetsdomstolen.se](http://www.arbetsdomstolen.se)

**Expeditionstid**  
Måndag-fredag  
09.00-12.00  
13.00-15.00

## Domslut

1. Arbetsdomstolen ändrar tingsrättens domslut, punkten 1, på så sätt att domstolen bestämmer storleken på det allmänna skadestånd som COOP Butiker & Stormarknader AB ska betala till S.V. till 75 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från och med den 24 november 2014 till dess betalning sker.
2. Vardera parten ska stå sin rättegångskostnad i Arbetsdomstolen.

Ledamöter: Karin Renman, Håkan Lundquist, Folke K Larsson, Elisabeth Ankarcrona, Staffan Löwenborg, Ronny Wenngren och Margareta Zandén.  
Enhälligt.

Rättssekreterare: Pontus Woxner

---

**Postadress**  
Box 2018  
103 11 STOCKHOLM  
**Besöksadress**  
Stora Nygatan 2 A och B

**Telefon**  
08-617 66 00  
**Telefax**  
08-617 66 15  
[kansliet@arbetsdomstolen.se](mailto:kansliet@arbetsdomstolen.se)  
[www.arbetsdomstolen.se](http://www.arbetsdomstolen.se)

**Expeditionstid**  
Måndag-fredag  
09.00-12.00  
13.00-15.00

## Bilaga

Tingsrättens dom: (ledamot: Maria Böös)

### **YRKANDEN M.M.**

S.V. har begärt att COOP Butiker & Stormarknader AB (härefter Coop) ska förpliktigas att till henne betala 100 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från och med dagen för delgivning av stämningsansökan (den 24 november 2014) till dess full betalning sker. Hon har även begärt att Coop ska förpliktigas att ersätta henne för rättegångskostnader

Coop har medgett att betala ett belopp om 50 000 kr jämte ränta på beloppet på det sätt som begärts.

### **GRUNDER**

#### **S.V.**

Coop har i samband med att bolaget sagt upp henne från sin anställning som bageriföreståndare inte iakttagit sin omplaceringsskyldighet. Uppsägningen har därför inte varit sakligt grundad. Hon har rätt till ersättning för den kränkning lagbrottet inneburit (s.k. allmänt skadestånd) med begärt belopp.

#### **Coop**

Coop har vidgått att bolaget underlåtit att iaktta sin omplaceringsskyldighet när det sagt upp S.V. från sin tjänst och att hon därför är berättigad till allmänt skadestånd. Coop har gjort dock gällande att skadeståndet skäligen inte bör bestämmas till ett belopp överstigande 50 000 kr.

### **DOMSKÄL**

Målet har, med stöd av 42 kap. 18 § andra stycket 5 RB, avgjorts utan huvudförhandling.

#### **Allmänt skadestånd**

Parterna är överens om att Coop inte har fullgjort sin omplaceringsskyldighet, att S.V:s uppsägning därför har vidtagits utan saklig grund samt att hon på grund härav rätt till ett allmänt skadestånd. Den fråga parterna är oense om, och som tingsrätten följaktligen har att pröva, är till vilket belopp det allmänna skadeståndet ska bestämmas.

---

**Postadress**  
Box 2018  
103 11 STOCKHOLM  
**Besöksadress**  
Stora Nygatan 2 A och B

**Telefon**  
08-617 66 00  
**Telefax**  
08-617 66 15  
[kansliet@arbetsdomstolen.se](mailto:kansliet@arbetsdomstolen.se)  
[www.arbetsdomstolen.se](http://www.arbetsdomstolen.se)

**Expeditionstid**  
Måndag-fredag  
09.00-12.00  
13.00-15.00

I rättspraxis har det allmänna skadeståndet, i fall där uppsägning skett utan saklig grund, under senare år bestämts till ett lägre belopp än 75 000 kr endast när skäl funnits att jämka detta skadestånd. Något skäl för jämkning av skadeståndet har inte framkommit i detta mål.

I rättsfallet AD 2014:82 har Arbetsdomstolen tillerkänt en textilslöjdlärare som sagts upp utan saklig grund ett allmänt skadestånd om 75 000 kr. I ett annat rättsfall, AD 2012:25, ansågs en rektor som sagts upp utan saklig grund vara berättigad till ett allmänt skadestånd om 100 000 kr. Arbetsdomstolen har inte närmare motiverat varför den ansett respektive skadeståndsbelopp vara skäligt. I båda fallen hade arbetstagaren yrkat ett högre allmänt skadestånd än det belopp Arbetsdomstolen dömde ut. Inte i något av fallen hade arbetsgivaren vitsordat något belopp såsom i och för sig skäligt. Vare sig med ledning av de nu angivna rättsfallen eller av övrig rättspraxis på området anser tingsrätten sig kunna utläsa några tydliga riktlinjer för vilka förhållanden som ska föreligga för att en uppsägning utan saklig grund ska resultera i ett allmänt skadestånd på 75 000 kr respektive på 100 000 kr.

S.V:s uppsägning har grundats på arbetsbrist. Coop har i samband med uppsägningen underlåtit att erbjuda henne andra lediga arbeten och har därmed brutit mot 7 § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Tingsrätten anser skäligt att S.V. tillerkänns ett allmänt skadestånd om 100 000 kr för den kränkning lagbrottet inneburit.

### **Rättegångskostnader**

S.V. har begärt ersättning för rättegångskostnader med 40 625 kr. Av beloppet avser 32 500 kr ombudsarvode för 13 timmars arbete och 8 125 kr mervärdesskatt.

Coop har medgett att ersätta S.V. för rättegångskostnader. Coop har vitsordat hennes ombuds timmarvode, men har som skälig tidsåtgång för ombudets arbete vitsordat endast tio timmar.

Så snart Coop avgett svaromål har S.V:s ombud kunnat konstatera att den enda tvistiga frågan i målet varit till vilket belopp S.V:s allmänna skadestånd skulle bestämmas. Mot denna bakgrund anser tingsrättens att av Coop vitsordade tio timmars arbete väl får anses motsvara vad som varit skäligen påkallat för tillvaratagande av S.V:s rätt. Coop ska åläggas att ersätta henne för rättegångskostnader i enlighet härmed. Dröjsmålsränta ska utgå på rättegångskostnader även om part inte har framställt yrkande om detta.

---

**Postadress**  
Box 2018  
103 11 STOCKHOLM  
**Besöksadress**  
Stora Nygatan 2 A och B

**Telefon**  
08-617 66 00  
**Telefax**  
08-617 66 15  
[kansliet@arbetsdomstolen.se](mailto:kansliet@arbetsdomstolen.se)  
[www.arbetsdomstolen.se](http://www.arbetsdomstolen.se)

**Expeditionstid**  
Måndag-fredag  
09.00-12.00  
13.00-15.00

## DOMSLUT

1. COOP Butiker & Stormarknader AB ska till S.V. betala ett allmänt skadestånd om 100 000 kr samt ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från och med den 24 november 2014 till dess full betalning sker.

2. COOP Butiker & Stormarknader AB ska ersätta S.V. för rättegångskostnader med 31 250 kr, varav 25 000 kr avser ombudsarvode, samt ränta på det förstnämnda beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.

---

**Postadress**

Box 2018  
103 11 STOCKHOLM

**Besöksadress**

Stora Nygatan 2 A och B

**Telefon**

08-617 66 00

**Telefax**

08-617 66 15

[kansliet@arbetsdomstolen.se](mailto:kansliet@arbetsdomstolen.se)  
[www.arbetsdomstolen.se](http://www.arbetsdomstolen.se)

**Expeditionstid**

Måndag-fredag

09.00-12.00

13.00-15.00